

Lūgumrakstu komiteja

24.3.2023

DARBA BRAUCIENA ATSKAITE

par faktu konstatēšanas braucienu uz Vašingtonu (ASV) 2022. gada 18.–22. jūlijā, lai palielinātu informētību par ASV Likuma par ārvalstu kontu nodokļu pienākumu izpildi (*FATCA*) ietekmi uz ES pilsoņiem un apspriestu to, un rīkotu viedokļu apmaiņu ar ASV Kongresa un ASV valdības pārstāvjiem nolūkā rast konkrētus risinājumus problēmām, ar kurām saskaras daudzi ES pilsoņi un viņu ģimenes locekļi, kurus ietekmē uz pilsonību balstīta nodokļu eksteritoriāla iekasēšana, kā norādīts lūgumrakstos 1088/2016, 1470/2020, 0323/2021, 0394/2021

Lūgumrakstu komiteja

Darba brauciena dalībnieki:

<i>Yana Toom</i>	(Renew) (darba brauciena vadītāja)
<i>Alexander Bernhuber</i>	(PPE)
<i>Cristina Maestre Martín De Almagro</i>	(S&D)
<i>Marc Angel</i>	(S&D)
<i>Ulrike Müller</i>	(Renew)
<i>Kosma Złotowski</i>	(ECR)
<i>Mario Furore</i>	(NI)

Ievads

ASV Likums par ārvalstu kontu nodokļu pienākumu izpildi (*FATCA*) uzliek par pienākumu Eiropas un citām ārvalstu finanšu iestādēm ziņot ASV nodokļu iestādēm par visiem to savu klientu turējumiem, kuriem ir vai ir bijusi saikne ar ASV. *FATCA* tiek īstenots, izmantojot starpvaldību nolīgumus, kurus Amerikas Savienotās Valstis divpusējā kārtā ir apspriedusi ar 113 valstīm, tostarp gandrīz visām dalībvalstīm. *FATCA* mērķis ir apkarot ASV dzīvojošo nodokļu maksātāju izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, bet praksē tas ir skāris lielu skaitu Eiropas pilsoņu un jo īpaši "nejaušos amerikāņus" — iedzīvotājus, kuri ir ieguvuši Amerikas pilsonību, piedzimstot ASV teritorijā, vai ar savu vecāku starpniecību, bet kuriem faktiski nav nekādas saiknes ar ASV, gluži tāpat kā arī viņu ģimenes locekļiem, kas nav ASV pilsoņi. Tā kā saskaņā ar *FATCA* finanšu pakalpojumu sniedzējiem, kuri neievēro šajā tiesību aktā noteiktās prasības, nākas saskarties ar smagām finansiālajām sekām (procentile no ASV aktīvu vērtības), vairākas finanšu iestādes izvairās no jebkādiem komercdarījumiem ar klientiem, kas jebkādā veidā ir saistīti ar ASV, neatkarīgi no tā, vai šāda saikne faktiski pastāv vai nē. Šādas diskriminācijas rezultātā var tikt pārkāpta Maksājumu kontu direktīva¹, saskaņā ar kuru visiem ES rezidentiem ir tiesības uz maksājumu kontu ar pamatfunkcijām. Vēl viena problēma, ar ko saistībā ar *FATCA* saskaras ES dalībvalstu rezidenti, finanšu iestādes un valdības, ir saistīta ar datu paziņošanu gadījumos, kad nav ASV nodokļu maksātāja identifikācijas numura vai sociālā nodrošinājuma numura. Neraugoties uz ASV iestāžu līdz šim veiktajiem palīdzības pasākumiem attiecībā uz personām, kurām ir ASV pilsonība un kuras vēlas atteikties no savas ASV pilsonības (pasākumi, par kuriem Komisijas dienesti iepriekš ziņoja Lūgumrakstu komitejai (PETI)), ES pilsoņi ar ASV pilsonību joprojām saskaras ar konkrētām grūtībām (piemēram, sarežģītas procedūras un augsta atteikšanās maksa — aptuveni 2300 ASV dolāru). ASV Iekšējo ieņēmumu dienests (*IRS*) ir norādījis, ka vēlas labāk izprast apstākļus, kādos ārvalstu finanšu iestādes (*FFI*) nevar paziņot nodokļu maksātāja identifikācijas numuru (NMIN). *IRS* ir norādījis, ka šāda informācija ļautu ASV administrācijai turpināt apsvērt, vai varētu veikt papildu pasākumus, lai veicinātu NMIN paziņošanu, un vai varētu piešķirt papildu atvieglojumus ārvalstu finanšu iestādēm vai ASV nodokļu maksātājiem, kuri dzīvo ārvalstīs.

Tā kā ārvalstu finanšu iestādēm ir jāsniedz finanšu dati par klientiem, kuriem ir saikne ar ASV, ir uzdoti arī jautājumi par atbilstību ES privātuma noteikumiem, tostarp Vispārīgās datu aizsardzības regulas (VDAR)² 96. pantam un Tiesībaizsardzības direktīvas (*LED*)³ 61. pantam. Saskaņā ar šiem pantiem spēkā esošie starptautiskie nolīgumi, kas paredz personas datu starptautisku nosūtīšanu, kas atbilst Savienības tiesību aktiem, kuri bija piemērojami pirms VDAR vai *LED* stāšanās spēkā, paliek spēkā līdz to grozīšanai, aizstāšanai vai atcelšanai.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) uzskata, ka, lai nodrošinātu, ka aizsardzības līmenis saskaņā ar VDAR un Tiesībaizsardzības direktīvu netiek apdraudēts, kad personas dati tiek nosūtīti ārpus ES, būtu jāapsver šo līgumu saskaņošana ar VDAR un *LED*, ja tas vēl nav

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/92/ES (2014. gada 23. jūlijs) par maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām (OV L 257, 28.8.2014., 214. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI, (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

izdarīts.

Pamatojoties uz to, EDAK turklāt aicināja dalībvalstis izvērtēt un vajadzības gadījumā pārskatīt savus starptautiskos nolīgumus, kas ietver personas datu starptautisku nosūtīšanu, piemēram, saistībā ar nodokļu uzlikšanu (piem., personas datu automatisku apmaiņu nodokļu vajadzībām), lai noteiktu, vai varētu būt nepieciešama turpmāka saskaņošana ar spēkā esošajiem ES tiesību aktiem, judikatūru un EDAK norādījumiem.

Kā norādīts arī EDAK paziņojumā, valstu datu aizsardzības iestādēm kā datu aizsardzības noteikumu izpildiestādēm ir būtiski svarīga loma palīdzības un konsultāciju sniegšanā dalībvalstu iestādēm šajā kontekstā.

Lūgumraksti un lūgumrakstu iesniedzēji

Šā faktu konstatēšanas brauciena pamatā bija šādi lūgumraksti:

- Lūgumraksts Nr. 1088/2016, ko iesniedza Francijas valstspiederīgais J. R., par aizdomām, ka ar ASV Likumu par ārvalstu kontu nodokļu pienākumu izpildi (*FATCA*) tiek pārkāpti ES tiesību akti, un par ASV tiesību aktu ekstrateritoriālo ietekmi ES;
- Lūgumraksts Nr. 1470/2020, ko iesniedza Nīderlandes valstspiederīgais *Ronald Ariës*, par problēmām ar *FATCA* pēc bankas maiņas;
- Lūgumraksts Nr. 0323/2021, ko iesniedza Francijas valstspiederīgā G. L. un kam pievienoti četri paraksti, par iespējamiem ar *FATCA* saistītiem atsevišķu tiesību pārkāpumiem attiecībā uz personām ar dubultu Eiropas/ASV pilsonību;
- Lūgumraksts Nr. 0394/2021, ko iesniedza Amerikas Savienoto Valstu valstspiederīgais *Lee Nicholas*, par ASV valstspiederīgo atbrīvošanu no *PRIIP* noteikumiem *FATCA* ieviešanas dēļ.

Īsa atskaite par sanāksmēm

Pirmdien, 2022. gada 18. jūlijā

Plkst. 15.45–16.55

Elise BEAN, bijusī personāla direktore un galvenā padomniece, ASV Senāta Pastāvīgā izmeklēšanas apakškomiteja

E. Bean informēja PETI komitejas delegācijas locekļus par *FACTA* pirmsākumiem. Viņa atzīmēja, ka tiesību akta izstrādes mērķis bija apkarot nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, ko īsteno finansiāli nodrošināti ASV pilsoņi, kuri izmanto tiesību aktu nepilnības, lai slēptu aktīvus no ASV nodokļu iestādēm, iegūstot rezidenta statusu un saņemot finanšu pakalpojumus valstīs ārpus ASV. Delegācijas locekļiem pastāstīja, ka *FATCA* palīdzēja piespiest finanšu iestādes un ASV pilsoņus atklāt aktīvus, kas iepriekš tika slēpti no ASV *IRS*, vai atgriezt tos ASV. *E. Bean* uzsvēra, ka administratīvais slogs, lai panāktu atbilstību *FATCA*, personām, kuras nav tik finansiāli nodrošinātas, vai vienkāršajiem pilsoņiem ir pavisam neliels, jo attiecībā

uz aktīviem ir noteiktas diezgan augstas robežvērtības, kuras pārsniedzot, ASV faktiski eksteritoriāli piemēro nodokļus. *E. Bean* arī apšaubīja to vienkāršo pilsoņu pausto apgalvojumu ticamību, kuri dzīvo ES un kuriem it kā ir atteikti banku pakalpojumi.

Jautājumu un atbilžu sesijas laikā šādi delegācijas locekļi uzdeva jautājumus vai izteica komentārus:

Yana Toom jautāja sarunu partneri, vai, viņasprāt, *FATCA* darbības joma neaptver pārāk plašu cilvēku grupu, uz kuru šo tiesību aktu nebija paredzēts attiecināt, un vai starpvaldību nolīgumi, ko ASV ir divpusēji parakstījuši ar citām valstīm, ir identiski. Viņa arī atzīmēja, ka dažiem ES pilsoņiem, kuriem ir saikne ar ASV, vai dubultpilsoņiem ir atteikti banku pakalpojumi. *Yana Toom* vaicāja arī par to datu samērīguma trūkumu, kas no ES tiek nosūtīti uz ASV. Viņa lūdza sniegt datus par *FATCA* kvantitatīvo ietekmi.

Marc Angel norādīja, ka *FATCA* piemērošanā netiek nodrošināts samērīgums. Viņš jautāja, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Kopējais ziņošanas standarts (CRS) nav spēcīgāks instruments par *FATCA*. Viņš uzdeva jautājumu par "nejaušajiem amerikāņiem", kuriem nav NMIN un kuriem tiek atteikti banku pakalpojumi. Viņš arī jautāja, vai pastāv vēlme uzlabot saistībā ar *FATCA* veiktās datu apmaiņas samērīgumu.

Alexander Bernhuber jautāja, vai bankām obligāti ir jāpiedalās *FATCA* īstenošanā un vai visas ES valstis ir parakstījušas starpvaldību nolīgumus par *FATCA*.

Elise Bean atzīmēja, ka daži starpvaldību nolīgumu elementi ir nedaudz atšķirīgi, taču atšķirības nav būtiskas. Viņa apšaubīja, vai atteikumi sniegt banku pakalpojumus ir *FATCA* rezultāts un vai tie ir plaši izplatīti. Viņa arī atzīmēja, ka datu apmaiņa notiek tikai starp nodokļu iestādēm un tikai nelikumīgas prakses apkarošanas nolūkā. *E. Bean* atzīmēja, ka tādēļ izmeklēšana tiesībaizsardzības nolūkā ir svarīgāka par privātuma aizsardzību. Viņa atzīmēja, ka lielākajai daļai dubultpilsoņu nav jāievēro *FATCA* noteikumi, jo pastāv robežvērtības, kuras nepārsniedzot nodokļu maksātājam nav pienākuma ziņot (50 000 USD skaidrā naudā vai aktīvos ASV rezidentiem un ievērojami augstākas robežvērtības citu valstu rezidentiem). Viņa uzsvēra, ka lielākā daļa lielo banku ir reģistrējušās saskaņā ar *FATCA*, tāpēc tās atbilst šī tiesību akta noteikumiem un tām nevajadzētu būt nekādām problēmām ar pakalpojumu sniegšanu. Salīdzinot informācijas apmaiņu, kas tiek īstenota saskaņā ar *CRS* un *FATCA*, viņa atzīmēja, ka *CRS* paredz sniegt plašāku informāciju nekā *FATCA*, tostarp informāciju par konta bilanci un faktiskajām īpašumtiesībām. *FATCA* nenodrošina informāciju par konta bilanci, bet gan par gūtajiem ienākumiem, kas, viņasprāt, ir trūkums, jo daudzi noziedznieki to izmanto, atverot procentus nenesošus kontus. *Elise Bean* uzskata, ka *FATCA* finanšu iestādēm paredzētās sankcijas *CRS* nepastāv. Attiecībā uz NMIN viņa atzīmēja, ka to ir samērā viegli iegūt.

Elise Bean norādīja — lai gan banku dalība *FATCA* īstenošanā ir brīvprātīga, lielākā daļa banku ir pievienojusies šim aktam, jo lielākā daļa ES valstu ir parakstījušas starpvaldību nolīgumus. Viņa atzīmēja, ka datu par *FATCA* ietekmi ir ļoti maz un varētu teikt, ka to gandrīz vispār nav. Viņa arī uzsvēra, ka privātpersonām nav jāveic nekāda ziņošana — to dara finanšu iestādes. Viņa arī piebilda, ka sankcijas tiek piemērotas finanšu iestādēm, nevis privātpersonām. Viņa atzina, ka ASV tiesību akti par pilsonību ir nepilnīgi, un puda pārlicību, ka pastāv vēlme uzlabot situāciju saistībā ar slogu "nejaušajiem amerikāņiem". Noslēgumā viņa norādīja, ka *FATCA* ir ļāvis sasniegt augstu nodokļu saistību izpildes līmeni. *Elise Bean* secināja, ka lobēšanu pret *FATCA* īsteno finansīāli nodrošināti ASV iedzīvotāji, un, lai gan sākotnēji *FATCA* neradīja nekādas problēmas vienkāršajiem pilsoņiem, tagad tas vairs tā nav. *Elise Bean* piekrita, ka ir jānodrošina samērīgums attiecībā uz sankcijām, kas tiek piemērotas par nelieliem

un netīšiem pilsoņu izdarītiem pārkāpumiem. Viņa arī uzsvēra, ka vecākiem, kuru bērni ir dzimuši ASV teritorijā, būtu jāpiedāvā iespēja attiekties no bērnam paredzētās pilsonības.

Plkst. 17.00–18.00

Eiropas Parlamenta delegācijas sanāksme ar Stavros LAMBRINIDIS, ES vēstnieku ASV (kopā ar Eiropas Parlamenta Delegācijas attiecībām ar ASV locekļiem)

Vēstnieks informēja locekļus par politisko situāciju ASV, kam raksturīga šķelšanās, un par problēmām, ar kurām ASV politiskā sistēma saskārās pēc 6. janvāra nemieriem Kapitolijā un tā apkārtnē. Viņš sniedza ieskatu dažos konstitucionālajos jautājumos, ko izskata ASV Augstākā tiesa. Runājot par ES un ASV attiecībām, vēstnieks *Stavros Lambrinidis* atzīmēja, ka *Joe Biden* administrācijas vadībā notiek aktīvāka un pretimnākošāka sadarbība ar starptautiskajiem partneriem, piemēram, ar ES un divpusējās attiecības starp abām pusēm ir labākas nekā jebkad iepriekš, un arī priekšstats par Eiropas Parlamentu pēdējos gados ir ievērojami uzlabojies. ASV puse ir informēta par Parlamenta nesen pieņemtajiem svarīgajiem tiesību aktiem. Locekļus arī informēja par ES delegācijas kopš *FATCA* pieņemšanas brīža īstenotajiem centieniem pārliecināt ASV kolēģus par nepieciešamību mazināt tā negatīvo ietekmi uz vienkāršajiem pilsoņiem, kuri dzīvo ES un kuriem ir saikne ar ASV. Vēstnieks *Stavros Lambrinidis* atzīmēja, ka pēdējā laikā ir vērojama gatavība risināt *FATCA* radītās problēmas. *Stavros Lambrinidis* uzsvēra vienu no *Joe Biden* administrācijas izaicinājumiem, proti, panākt, ka Kongress apstiprina saistības, ko prezidents ir uzņēmis, jo īpaši ņemot vērā vidustermiņa vēlēšanas. Viņš uzsvēra, ka Krievijas agresija pret Ukrainu ir nedaudz mainījusi ASV nostāju ārlietu jomā — tagad vairāk uzmanības tiek veltīts Eiropai. Viņš arī sniedza novērtējumu par ASV ekonomisko situāciju, kas ir pakļauta inflācijas spiedienam.

Jautājumu un atbilžu sesijas laikā šādi delegācijas locekļi uzdeva jautājumus vai izteica komentārus:

Marc Angel jautāja, vai ASV kolēģiem būtu zināmas kontaktpersonas, ja viņi vēlētos sazināties ar ES pusi. Viņš arī norādīja, ka sieviešu tiesību prioritāte darba kārtībā palīdzētu demokrātiem gaidāmajās vidustermiņa vēlēšanās.

Radoslaw Sikorski iztaujāja vēstnieku par ASV viedokli par Krievijas agresiju pret Ukrainu.

Vēstnieks *Stavros Lambrinidis* atbildēja uz locekļu jautājumiem, norādot, ka ES un ASV attiecību uzlabošanās ļauj padarīt regulārās politiskās diskusijas uzticamākas. Viņš arī atzīmēja, ka dažās politikas debatēs par kultūru un dzimumu līdztiesību dažās konservatīvākajās ASV daļās demokrāti sākotnēji saskārās ar zināmu pretestību, taču, iespējams, vidustermiņa vēlēšanās tas būtiski neietekmēs.

Plkst. 9.30–10.15

Eiropas Parlamenta koordinācijas biroja Vašingtonā vadītāja Joseph DUNNE uzruna, sveicot klātesošos

Joseph Dunne pauda atzinību par PETI komitejas locekļu pirmo vizīti Vašingtonā. Viņš uzslavēja locekļus par to, ka, organizējot faktu konstatēšanas braucienu attiecībā uz *FATCA*, viņiem jau ir izdevies atstāt iespaidu uz ASV pusi. Viņš sniedza īsu pārskatu par Eiropas Parlamenta koordinācijas biroja (*EPLO*) izveides vēsturi un tā darbību, kas ietver

biežu informācijas apmaiņu par politiku un izpratnes veidošanu par Parlamentam īpaši svarīgiem jautājumiem. *EPLO* uzdevums ir arī uzlabot attiecības ar ASV Kongresu. *Joseph Dunne* papildināja vēstnieka *Stavros Lambrinidis* sniegto informāciju par ASV politisko situāciju un *Joe Biden* administrācijas likumdošanas prioritātēm — ņemot vērā ārkārtīgi mazo demokrātu vairākumu Senātā, šis process ir apgrūtināts. Viņš atzīmēja, ka divpartiju balsošana par tiesību aktiem pēdējos gados ir praktiski apstājusies. Viņš arī atzīmēja prezidenta pilnvaras izdot izpildrikojums, ar ko var pieņemt tiesību aktus, taču Kongress tos var atcelt. *Joseph Dunne* informēja locekļus par iekšējiem satricinājumiem abās politiskajās partijās saistībā ar to kandidātiem 2024. gada prezidenta vēlēšanām. Viņš atzīmēja, ka viens no retajiem jautājumiem, kuros ASV partijas ir vienotas, ir viņu nostāja pret Ķīnu. *Joseph Dunne* uzsvēra, ka ASV puse uzskata, ka nesēn pieņemtie ES tiesību akti, piemēram, Digitālo tirgu akts, ir netaisnīgi pret ASV tehnoloģiju uzņēmumiem. Viņš arī uzsvēra, ka, atšķirībā no Parlamenta, Kongresa komiteju struktūra ir daudz vājāka un likumdevēja vara ir Kongresa vadītāju rokās, savukārt parastais Kongresa loceklis parasti darbojas izolēti, izņemot balsošanu.

Jautājumu un atbilžu sesijas laikā šādi delegācijas locekļi uzdeva jautājumus vai izteica komentārus:

Marc Angel jautāja, kāpēc Kongresa deputāti reti apmeklē Eiropas Parlamentu un vai Briselē esošajā ASV pārstāvniecībā ES kāds ieņem *Joseph Dunne* amatam līdzvērtīgu amatu. Viņš arī jautāja par sieviešu tiesībām pievērsto uzmanību pēc tam, kad tika atcelti tiesību akti, kas garantē tiesības uz abortu.

Yana Toom atzīmēja, ka attiecībā uz *FATCA* ES nav saņēmusi sarunu mandātu. Viņa arī aicināja *Joseph Dunne* izteikt viedokli par iespējām sekmīgi uzlabot *FATCA* piemērošanu. *Y. Toom* jautāja, vai iespējamā republikāņu kontrole ASV valdībā varētu mainīt ASV nostāju attiecībā uz Krievijas agresiju pret Ukrainu. Viņa vaicāja, kā atsevišķos gadījumos Parlamenta kritika varētu ietekmēt konkrētas ASV politikas jomas.

Ulrike Müller jautāja par likumdošanas strupceļu, kurā tiesību aktus ir gandrīz neiespējami pieņemt, un pauda bažas, ka tas traucē pieņemt svarīgus tiesību aktus, cita starpā par globālās sasīlšanas apkaršanu.

Joseph Dunne atbildēja, ka ASV Kongresā ir ļoti ierobežots pastāvīgo delegāciju skaits, kas arī ir galvenais iemesls. Struktūra, kas nodrošina mijiedarbību, ir Transatlantiskais likumdevēju dialogs. ASV pastāv sadraudzības grupas, kuru darbība nav īpaši pamanāma. Kongresa delegācijas tiek nosūtītas Valsts departamenta uzraudzībā un sadarbībā ar bruņotajiem spēkiem. Viņu darbības veids nav īpaši pārrēdzams, kas apgrūtina mijiedarbību. *Joseph Dunne* arī minēja, ka pastāv liela interese par Eiropas Parlamenta darba organizāciju, jo Kongresa darba organizācija ir jāreformē. Dažu Kongresa locekļu apmeklējumu organizēšana varētu uzlabot situāciju, ja Parlaments tam varētu piešķirt finanšu līdzekļus. Viņš atzīmēja, ka, lai gan ASV pusei tika piedāvātas biroja telpas Parlamentā, nekādas turpmākas darbības nesejoja. Kongresam 2010. un 2011. gadā iesniegtie likumprojekti par biroja izveidi Briselē neguva balsu vairākumu. Viņš atzīmēja, ka karš Ukrainā satuvināja ES un ASV, un palīdzību Ukrainai ASV atbalsta abas partijas. Vienlaikus republikāņi sniedz tikai kvalificētu atbalstu šiem centieniem. *Joseph Dunne* uzsvēra, ka attiecībā uz *FATCA* PETI komitejas izmantotā pieeja uzrunāt atsevišķus locekļus ir pareizā stratēģija un ka PETI komitejas sarunu partneri ir ļoti pieredzējuši un ievērojami deputāti, un tāpēc tieši viņiem būtu jāvēršas pie likumdevējas iestādes. Viņš arī atzīmēja, ka izpildvara ASV sistēmā ir diezgan spēcīga un plānotās tikšanās ar administrāciju

ir ļoti svarīgas. Viņš arī brīdināja par transatlantisko attiecību riskiem, ja republikāņi atgūtu pārsvaru Kongresā. *Joseph Dunne* uzsvēra, ka ir vajadzīgs plašāks dialogs, vienlaikus atzīstot, ka laikus ir jāizvirza jautājumi, kas rada bažas. *Joseph Dunne* informēja locekļus, ka likumdošanas sistēma ir bloķēta un nesniedz rezultātus. *Joseph Dunne* atbildēja, ka sieviešu tiesības ir svarīgs darba kārtības jautājums un nozīmīgas politiskās cīņas lauks.

Plkst. 10.30–12.00

Viedokļu apmaiņa ar ASV esošo ES dalībvalstu vēstniecību nodokļu konsultantiem, kas strādā ar FATCA

Nodokļu atašeji izklāstīja locekļiem savu viedokli par *FATCA* piemērošanas problēmām, sākot ar savstarpības trūkumu informācijas apmaiņā, ar grūtībām, ar kādām saskaras iedzīvotāji, saņemot banku pakalpojumus, saistībā ar pienākumu aizpildīt nodokļu deklarācijas, izmaksām un šķēršļiem, kas saistīti ar atbilstības panākšanu, tostarp nodokļu maksātāja identifikācijas numura iegūšanu, un beidzot ar grūtībām un izmaksām, kas saistītas ar atteikšanos no ASV pilsonības. Viņi atzīmēja, ka ASV Valsts kase ir ierosinājusi priekšlikumus uzlabojumiem saistībā ar Zaļās grāmatas priekšlikumiem (priekšlikumi likumdošanas pasākumiem), tomēr tie Kongresā vēl nebija virzīti uz priekšu. Tika uzsvērtas Valsts kases publicēto atbilstības pamatnostādņu nozīme, kā arī tas, ka šīs pamatnostādnes drīz zaudēs savu spēku. Komisijas pārstāvis atzīmēja, ka pēdējos gados ir gūti panākumi situācijas uzlabošanā, taču vēl ir daudz darāmā. Visi sarunu partneri piekrita, ka dažas pazīmes liecina, ka ASV puse nesen ir kļuvusi pretimnākošāka šajā jautājumā. Nodokļu atašeji arī uzsvēra, ka ar grūtībām izpildīt *FATCA* noteikumus saskaras ne tikai pilsoņi, bet arī ES bankas. Viņi uzsvēra, ka arī ES ir nākusi klajā ar priekšlikumiem par banku atbilstību un ka Valsts kases norādījumi par atbilstību būtu ļoti vēlami. Īrijas pārstāvis minēja pieņēmumus par kādas bankas aiziešanu no Īrijas un tās klientu pārdali citām bankām, dažas no kurām ir atteikušās sniegt pakalpojumus dažiem pilsoņiem, par kuriem tām ir aizdomas, ka viņiem varētu būt saikne ar ASV. Noslēgumā tika atzīmēts, ka vidējā termiņā un ilgtermiņā būs jāgroza *FATCA* noteikumi, jo tajos būs jāietver digitālās valūtas un kryptoaktīvi.

Jautājumu un atbilžu sesijas laikā šādi delegācijas locekļi uzdeva jautājumus vai izteica komentārus:

Yana Toom jautāja, vai starpvaldību nolīgumi, ko parakstījušas ES dalībvalstis, ir identiski. Viņa jautāja, vai ir pieejami dati par to, cik ASV pilsoņu vēlētos atteikties no pilsonības, un vai sarunu partneriem ir kādi konkrēti piemēri par konkrētiem pilsoņiem. Viņa arī jautāja, vai *FATCA* paredzētās robežvērtības nenozīmē, ka lielākā daļa pilsoņu ir izslēgti no tā piemērošanas jomas. Viņa arī aktualizēja jautājumu par starpvaldību nolīgumiem un to, ka nesamērīga datu apmaiņa neatbilst VDAR un tā nebūtu jāīsteno, jo starpvaldību nolīgumi tika parakstīti pirms VDAR stāšanās spēkā. Viņa jautāja, vai ir iespējams uzlabot *FATCA* paredzēto datu apmaiņas situāciju.

Marc Angel uzdeva jautājumus par grūtībām iegūt NMIN un par to, vai ir zināmi konkrēti piemēri, kad iedzīvotājiem tiek atteikti pakalpojumi. Viņš arī vaicāja, kam ir plašāka ietekme — *FATCA* vai *CRS* — un kurā gadījumā notiek plašāka informācijas apmaiņa. Viņš vaicāja, vai Francijas prezidentūras centieni attiecībā uz *FATCA* ir snieguši kādus rezultātus.

Cristina Maestre izvirzīja jautājumu par uztveri, proti, vai nepastāv risks, ka ES pusei kaitē priekšstats, ka tā mēģina lobēt finansiāli nodrošinātu personu labā. Viņa arī jautāja par

izmaksām saistībā ar atteikšanos no ASV pilsonības un to, cik sarežģīta ir šāda atteikšanās, kā arī par tiesību aktā noteiktajām robežvērtībām. Viņa vaicāja, vai lielais datu apjoms, ko apkopojusi ASV puse, tai nav pārāk liels slogs un vai ES pusei drīzāk nevajadzētu koncentrēties uz robežvērtībām.

Alexander Bernhuber jautāja, vai sarunu partneriem ir zināms, vai *FATCA* ir ļāvis efektīvi piekļert lielos nodokļu nemaksātājus/personas, kas izvairās no nodokļu maksāšanas, un vai tas ir devis ievērojamus papildu nodokļu ieņēmumus.

Sarunu partneri atbildēja, ka visi nolīgumi pēc būtības ir vienādi, taču tajos ir nelielas atšķirības atkarībā no specifikas, piemēram, dažādu veidu bankas konti, finanšu produkti, juridiskie pamati u. tml. Visos nolīgumos ir "vislielākās labvēlības režīma" klauzula, tāpēc, ja kādai no iesaistītajām valstīm tiks piedāvāti atvieglojumi, tie automātiski attieksies arī uz visām pārējām valstīm. Viņi arī atzīmēja, ka *FATCA* attiecas tikai uz ASV pilsoņiem, savukārt *CRS* attiecas uz visu to valstu pilsoņiem, kuras to parakstījušas. Viņi arī norādīja, ka pastāv divi atbilstības līmeņi, proti, viens modelis, kurā informāciju paziņo valstij, kas to pēc tam nosūta ASV, un otrs modelis, kurā finanšu iestādes datus tieši nosūta ASV. Viņi atkārtoti uzsvēra, ka *FATCA* jurisdikcijā ietilpstošie pilsoņi saskaras ar grūtībām, jo viņiem ir jāiesniedz nodokļu deklarācijas un jānolīgst profesionāli, kas palīdzētu ievērot *FATCA* noteikumus. "Vislielākās labvēlības režīma" klauzulas dēļ nav iespējams panākt risinājumu, kas būtu vēlams tikai vienai valstij. Savstarpība ir svarīga arī tāpēc, ka, neraugoties uz to, ka *IRS* saņem datus, tas dara tos pieejamus citām ASV iestādēm. Nodokļu atašeji arī atbildēja, ka nav ticamu datu par to iedzīvotāju skaitu ES, kurus ir skāruši *FATCA* noteikumi. Runājot par konkrētiem piemēriem, viņi atzīmēja, ka tādu ir daudz, piemēram, tiesu prakse Nīderlandē. Cilvēkiem, kas dzimuši 20. gs. astoņdesmitajos un deviņdesmitajos gados ne vienmēr ir piešķirts *NMIN*, un dzimšanas apliecības iegūšana cilvēkiem, kuri dzīvo Eiropā, var būt ārkārtīgi sarežģīta. Viņi atzīmēja, ka problēma ir saistīta ar nodokļu kodeksu, taču tā grozīšana ir gandrīz neiespējama. Nodokļu atašeji atbildēja, ka *FATCA* piemērošanas robežvērtības nebūt nenozīmē, ka bankām nav jāveic uzticamības pārbaude attiecībā uz klientiem, kuriem ir saikne ar ASV, cita starpā nolūkā pārliecināties par to, vai par konkrēto klientu ir jāziņo. Viņi arī norādīja, ka *ESAO CRS* pēc būtības ir *FATCA* ieviešanas rezultāts. Īrijas nodokļu atašejs norādīja, ka pastāv neoficiāli pierādījumi par vismaz diviem pilsoņiem, kuri vērsās Īrijas Parlamentā pēc palīdzības, jo viņiem tika atteikti banku pakalpojumi. Sarunu partneri norādīja, ka trūkst statistikas datu par *FATCA* ietekmi.

Attiecībā uz atbilstību *VDAR* tie norādīja, ka atbilstības jautājumi ir neskaidri un maz ticams, ka atbilstību varētu uzlabot, jo piekļuve personas datiem teorētiski ir paredzēta tikai tiesībaizsardzības nolūkos, un tādējādi ASV kolēģi var apgalvot, ka *FATCA* nerada atbilstības nodrošināšanas problēmas. Francijas nodokļu atašejs norādīja, ka Zaļās grāmatas priekšlikumi un papildu norādījumi varētu būt viens no Francijas prezidentūras centienu rezultātiem.

Plkst. 16.30–18.00

Apalā galda diskusija par FATCA ar ekspertiem un ieinteresētajām personām

Sarunu partneri norādīja, ka *FATCA* jurisdikcijā neparedzētos veidos tika iekļauti "nejaušie amerikāņi" un amerikāņi, kas strādā ārvalstīs, tādējādi izraisot atbilstības nodrošināšanas problēmas. Viņi arī informēja locekļus, ka ASV *IRS* nebija un arī pašlaik nav spējīgs apstrādāt visus datus, kas tiek nosūtīti datu apmaiņas ietvaros, lai nodrošinātu atbilstību *FATCA* noteikumiem. Sākumā tiem, uz kuriem attiecās *FATCA*, ar atpakaļejošu datumu

bija jāmaksā lielas soda naudas pat par nelielām maksājamā nodokļa summām, par ko dažkārt tika noteiktas soda naudas, kas vairāk nekā sešas reizes pārsniedza maksājamo summu, savukārt finansiāli labi nodrošinātām personām piemērotais sods tikai līdz trim reizēm pārsniedza maksājamo summu. Viens no sarunu partneriem, kurš iepriekš bija strādājis *IRS* kā nodokļu maksātāju advokāts, bija iesniedzis Kongresam administratīvus un normatīvus ieteikumus. Viens no ieteikumiem bija izslēgt labticīgos ārvalstu rezidentus, tomēr tas netika pieņemts. Vēl viens ieteikums bija racionalizēt ziņošanu, nodrošinot, ka *IRS* un Valsts kase pieņemtu otram pusei iesniegtus ziņojumus. Arī šis ieteikums netika pieņemts. Nodokļu eksperti un ieinteresētās personas arī pauda viedokli, ka *IRS* īstenotā *FATCA* pārvaldība ir ļoti nepilnīga, ko apliecina arī ASV Valsts kontroles iestādes, kā arī Valsts kases Nodokļu iestādes galvenā inspektora sniegtā informācija, kurā norādīts, ka *FATCA* paredzētās ieņēmumu prognozes nekad netiek izpildītas un *IRS* neīsteno stratēģisku plānu attiecībā uz *FATCA*, bet gan iesaistās "kampanās". Nav pierādījumu par gūtajiem nodokļu ieņēmumiem. *IRS* datiem ir zema vērtība. Sarunu partneri uzsvēra, ka centieni, kas nepieciešami, lai panāktu atbilstību, ir nesamērīgi ar ieguvumiem, ko nodrošina *FATCA*. Trūkst arī datu par amerikāņiem, kas dzīvo un/vai strādā ārvalstīs, un par to, cik no viņiem ir apliekami ar nodokļiem. "Izņēmums attiecībā uz vienu un to pašu valsti" būtu tiesību akta labojums, kas ļautu no tā darbības jomas izslēgt reālos ārvalstu rezidentus. Nodokļu eksteritoriāla piemērošana ir galvenais iemesls problēmām, kas saistītas ar *FATCA* noteikumu ievērošanu. Pāreja uz nodokļu piemērošanu atkarībā no dzīvesvietas atrisinātu šīs problēmas. *FATCA* izmaksu lietderība nav zināma. Saskaņā ar sarunu partneru sniegto informāciju atbilstības nodrošināšanas izmaksas krietni pārsniedz ieņēmumus. Viņi arī uzsvēra to, ka ārvalstīs dzīvojošajiem amerikāņiem trūkst pārstāvniecības Kongresā, jo viņiem nav piešķirts Kongresa vēlēšanu apgabals. Viņi uzsvēra, ka cilvēki reāli saskaras ar lielām grūtībām saistībā ar *FATCA*. Viņi arī uzsvēra, ka *FATCA* nodokļu noteikumi pret ASV pilsoņiem, kas dzīvo ārvalstīs, ir daudz stingrāki nekā ASV nodokļu režīms pret ASV rezidentiem. Sarunu partneri norādīja, ka galīgais visaptverošais risinājums tiks panākts tikai tad, ja ASV pieņems nodokļu sistēmu, kas balstīta uz dzīvesvietu. Praktisks risinājums būtu Valsts kasei atteikties no prasības ASV dubultpilsoņiem viņu piedzimšanas brīdī piešķirt ASV rezidenci nodokļu vajadzībām. *FATCA* arī pārkāpj diskriminācijas aizliegumu pilsonības dēļ. Sarunu partneri atkārtoti uzsvēra atbilstības nodrošināšanas izmaksas un to, cik izmaksā atteikšanās no ASV pilsonības un cik tā ir sarežģīta. Sanāksmē piedalījās arī iepriekšējās dienas sarunu partnere *Elise Bean*, kura uzsvēra, ka *FATCA* tika pieņemts pēc divām uzklaušanās Kongresā, kurās konfidenciāli informatori sniedza informāciju par ASV pilsoņiem, kuri slēpj aktīvus ārzemēs. Arī atsevišķas bankas to atzina un samaksāja soda naudas. Pēc tam minētās bankas iesniedza sarakstus ar šādu personu vārdiem un uzvārdiem. Pēc *FATCA* stāšanās spēkā ASV pilsoņiem banku noslēpums ārvalstīs vairs nebija pieejams neierobežoti. Viņa arī atzīmēja, ka *FATCA* piemēro tikai virs noteiktām robežvērtībām un ka *FATCA* ir uzlabojis nodokļu pārredzamību visā pasaulē. Viņa atzīmēja, ka kopš 2012. gada arī ASV finanšu iestādēm ir jāziņo arī par klientiem, kas ir ES pilsoņi. Viņa atzīmēja, ka ASV rezidentiem ir arī jāiesniedz ziņojumi *IRS*. Viņa secināja, ka lielākā daļa problēmu, kas saistītas ar *FATCA* noteikumu ievērošanu un sodiem, laika gaitā tika atrisinātas, un trešo personu ziņojumi par ASV pilsoņu fiskālajām saistībām nodrošina vienu no augstākajiem nodokļu sistēmu pārredzamības rādītājiem pasaulē. Būtu jāpaātrina birokrātijas samazināšanas centieni.

Jautājumu un atbilžu sesijas laikā šādi delegācijas locekļi uzdeva jautājumus vai izteica komentārus:

Yana Toom sāka ar skaidrojumu, ka Eiropas Pamattiesību hartu piemēro tikai tad, kad tiek īstenoti ES tiesību akti. Viņa arī paskaidroja, ka delegācijas mērķis nav uzbrukt *FATCA* kā tādām, bet gan rast kopīgus risinājumus ES iedzīvotājiem, kuri ir saskārušies ar *FATCA* noteikumiem. Viņa arī uzsvēra, ka datu trūkums rada nopietnas bažas, jo bez datiem programmu nav iespējams labi pārvaldīt. Viņa arī izvirzīja jautājumu par amerikāņu politiskās pārstāvības acīmredzamo trūkumu ārvalstīs.

Marc Angel jautāja par pretrunīgajiem ziņojumiem par NMIN iegūšanu. Viņš arī uzdeva jautājumu par savstarpību un par datiem par papildu ieņēmumiem, kas gūti, pateicoties *FATCA*.

Cristina Maestre atzīmēja, ka ES pilsoņiem, uz kuriem attiecas *FATCA*, ir ļoti ierobežota piekļuve konsultācijām par to, kā izpildīt *FATCA* paredzētās ziņošanas prasības. Viņa arī uzsvēra — tā kā šiem iedzīvotājiem bieži vien tiek liegti banku pakalpojumi, dažkārt viņiem arī ir liegts izmantot savus ienākumus un sociālos pabalstus un pensijas.

Mario Furore atzīmēja, ka salīdzināt ASV ziņošanas modeli ar Šveices modeli nav īsti pareizi, jo Šveices modelis nav ES ziņošanas modelis, savukārt Eiropas Parlamenta saņemtos lūgumrakstus ir iesnieguši ES pilsoņi vai ASV pilsoņi, kas dzīvo un strādā ES. Tā kā ASV un Eritreja ir vienīgās valstis, kur tiek īstenota nodokļu eksteritoriāla piemērošana, daudzi atzinīgi novērtētu to, ja ASV puse atvieglotu ziņošanu un noteikumu ievērošanu citu valstu rezidentiem. Viņš atgādināja, ka delegācija ir ieinteresēta palīdzēt rast visiem pieņemamu risinājumu.

Ulrike Müller norādīja, ka viena no valstīm, kas iegādājās nodokļu nemaksātāju vārdu un uzvārdu sarakstus, bija viņas pārstāvētā valsts, un tādēļ cīņa pret nodokļu apiešanu viņai ir svarīga. Viņa norādīja, ka ir jāatrod risinājumi, tostarp attiecībā uz iespējamām ES dzīvojošo ASV pilsoņu mantojuma lietām. Viņa aplūkoja jautājumu par to, vai Zaļās grāmatas priekšlikumi var sniegt šādus risinājumus un vai tas tiks atbalstīts Kongresā. Viņa arī uzsvēra nesamērīgo datu apjomu, kas saskaņā ar *FATCA* tiek nosūtīts uz ASV, un problēmas, ko rada šī datu nosūtīšana.

Uz jautājumu par NMIN iegūšanu ieinteresēto personu pārstāvji atbildēja, ka dažreiz pats *IRS* nozaudē oriģinālos dokumentus. Viņi arī uzsvēra, ka ASV diplomātiskajās pārstāvniecībās ārvalstīs vairs nav nodokļu atašeju (kopš 2014. gada), tāpēc pilsoņi nevar vērsties pie viņiem pēc palīdzības, taču vēstniecībās ārvalstīs ir vairāki biroji, kas nodarbojas ar kriminālvajāšanas jautājumiem. Viņi atkārtoti uzsvēra, ka daudziem iedzīvotājiem ar vidējiem ienākumiem ir jāievēro *FATCA* noteikumi. Izmaksas, kas bankām rodas saistībā ar ziņošanu par amerikāņiem, nozīmē, ka bankas dod priekšroku tam, lai vispār atteiktos no amerikāņu klientiem. Bankas, kas tomēr strādā ar amerikāņu klientiem, parasti dod priekšroku finansiāli labi nodrošinātām personām. *FATCA* paredzētie sodi joprojām ir lieli, un ziņošana nereti ir pārāk sarežģīta, jo ES dzīvojošiem ASV pilsoņiem bieži vien nākas piesaistīt nodokļu speciālistus, kas rada ievērojamas izmaksas. Viņi atzīmēja, ka *FATCA* ir vienvirziena informācijas plūsma un ka starpvaldību nolīgumos ir vienīgi norādīts, ka ASV puse arī "centīsies" sniegt informāciju. *CRS* paredz automātisku informācijas apmaiņu, kas nodrošina datu plūsmu no vietas, kur datu subjekts nedzīvo, uz vietu, kur tas dzīvo, un tāpēc tas ir būtiski atšķirīgs. Iekšējo ieņēmumu kodeksa 7701/50A/B sadaļā ir noteikts, ka Valsts kase var brīvi pieņemt noteikumus, kas no *FATCA* ievērošanas atbrīvotu dubulpilsoņus, kas pilsonību ieguvuši piedzimšanas brīdī. Ieinteresētās personas arī norādīja, ka pilsonība ir tiesības un nevienu nedrīkstētu piespiest no tās atteikties, izvēloties vai nu atteikties no pilsonības, vai arī veikt sarežģītu, dārgu un apgrūtināšu nodokļu saistību izpildes procesu. Visas ieinteresētās personas piekrita, ka galīgais risinājums ir jāpieņem Kongresam, tostarp pieņemot Zaļās grāmatas priekšlikumus, taču ir

vajadzīgi ne tikai šie priekšlikumi. Tā kā ASV vēlēšanas tiek organizētas štatu līmenī (tostarp federālās vēlēšanas), ārvalstīs nav vēlēšanu apgabalu un vēlētāji tiek sadalīti starp štatu vēlēšanu apgabaliem, kā rezultātā to problēmas nevar iegūt ievērību vēlēšanu diskursā.

Trešdien, 2022. gada 20. jūlijā

Plkst. 9.30–11.00

Tikšanās ar ekonomikas politikas vecāko speciālisti Jane GRAVELLE un Kongresa pētniecības dienesta speciālistu publisko finanšu jautājumos Donald J. 'Don' MARPLES

Abi Kongresa pētniecības dienesta speciālisti sniedza ieskatu par tā institucionālo struktūru un veidiem, kā tas sniedz informāciju ASV likumdošanas politikas veidošanā. Viņi arī sniedza kopsavilkumu par savu neseno darbu attiecībā uz *FATCA* piemērošanu un tā ietekmi, īpašu uzmanību pievēršot pastāvīgajām problēmām, kas ietekmē vienkāršos iedzīvotājus, piemēram, grūtības saņemt banku pakalpojumus, apgrūtinot ziņošanas process, kas ir dārgs, ja to veic ar speciālistu palīdzību, kā arī — dažos gadījumos — grūtības iegūt NMIN. No otras puses, viņi arī atzīmēja laika gaitā panāktos uzlabojumus *FATCA* piemērošanā un norādīja, ka, lai gan *FATCA* nemainīja nodokļu pamatnoteikumus amerikāņiem, kas dzīvo ārvalstīs, tas tomēr palielināja informētību par pienākumiem un regulējumā iekļāva ziņošanas prasības ārvalstu finanšu iestādēm. Viņi uzsvēra, ka, atšķirībā no *CRS*, *FATCA* nav nodrošināta pilnīga savstarpība informācijas apmaiņas procesā. *IRS* saņem vairāk informācijas par ārvalstu kontu īpašniekiem no ASV nekā citas valstis saņem par ASV kontu īpašniekiem no ārvalstīm. Būtu vajadzīgi tiesību akti, lai atļautu vākt datus, kas nepieciešami pilnīgas savstarpības nodrošināšanai, tostarp attiecībā uz konta bilanci un faktiskajām īpašumtiesībām.

Jautājumu un atbilžu sesijas laikā šādi delegācijas locekļi uzdeva jautājumus vai izteica komentārus:

Yana Toom uzsvēra, ka Kongresa pētniecības dienestam un Eiropas Parlamenta pētniecības dienestam ir dažas kopīgas iezīmes. Viņa izvirzīja jautājumu par nesamērīgo datu plūsmu, ko paredz *FATCA* noteikumi, un jautāja sarunu partneriem par iespējām panākt uzlabojumus šajā jomā.

Marc Angel izvirzīja jautājumu par "nejausajiem amerikāņiem", kas patiesi un ilgstoši ir ES iedzīvotāji un pilsoņi, taču viņiem ir pienākums iesniegt ziņojumus saskaņā ar *FATCA*, un norādīja, ka šie pilsoņi ir visai tālu no reālās *FATCA* personu mērķgrupas.

Kongresa pētniecības dienesta pārstāvji atzina, ka ir pieejami neoficiāli pierādījumi, kas liecina par to, ka problēmas saistībā ar *FATCA* piemērošanu joprojām pastāv, vienlaikus uzsverot, ka tiek īstenoti centieni novērst dažus trūkumus — gan likumdošanas, gan administratīvos. Likumdošanas centieni ietver priekšlikumu nodrošināt pilnīgu savstarpību, kas iesniegts administrācijas 2020. finanšu gada budžetā, kā arī priekšlikumu piešķirt šauri piemērojamu atbrīvojumu no dažiem izceļošanas nodokļiem dubulpilsoņiem ar zemākiem ienākumiem. Tomēr viņi brīdināja, ka šos priekšlikumus ir jāatbalsta vairākumam, ko, visticamāk, būs ļoti grūti sasniegt.

Plkst. 11.45–12.45

Tikšanās ar Kongresa darbiniekiem, kuri atbildīgi par FATCA jautājumiem un kurus koordinē Pārstāvju palātas un Senāta Apvienotās nodokļu komitejas personāla vadītājs Tom BARTHOLD

Kongresa darbinieki izskaidroja Apvienotās nodokļu komitejas darbu un atzīmēja, ka *FATCA* piemērošana rada bažas par grūtībām, ar kurām amerikāņi saskaras ārvalstīs, tostarp situācijās, kad viņiem tiek atteikti banku pakalpojumi. Viņi apliecināja gatavību rast risinājumus minētajām problēmām, tostarp, iespējams, pielāgojot *FATCA* piemērošanu tā, lai tas attiektos tikai uz konkrētiem pilsoņiem. Neraugoties uz to, viņi uzsvēra, ka visas iniciatīvas ir saistītas ar sarežģījumiem, jo jebkurai iniciatīvai ir jāiegūst Kongresa vairākuma atbalsts. Darbinieki uzsvēra, ka trūkst izpratnes par problēmām, ko rada *FATCA* piemērošana. Viņi uzsvēra, ka jau šobrīd pastāv izņēmumi attiecībā uz noteiktām pilsoņu grupām. Viņi pauda interesi par jebkādiem priekšlikumiem, kā risināt šīs problēmas.

Yana Toom uzdeva jautājumu par pilnīgo datu trūkumu attiecībā uz problēmām, kas saistītas ar *FATCA*. Viņa atkārtoti uzsvēra problēmas, ar kurām ES pilsoņi saskaras saistībā ar *FATCA* piemērošanu, kā arī to, ka kopš nodokļu atāseju amatu likvidēšanas dažās vēstniecībās pilsoņiem netiek sniegta nekāda palīdzība. Viņa arī norādīja uz problēmām saistībā ar savstarpības trūkumu datu apmaiņā. Viņa norādīja, ka ASV pusei, šķiet, nav politiskās gribas labot tiesību aktus. Viņa aicināja izveidot saziņas kanālu starp ASV un ES, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar *FATCA*.

Marc Angel uzsvēra, ka PETI delegācijas mērķis ir palīdzēt vienkāršajiem pilsoņiem, kuri saskaras ar nesamērīgu slogu, cenšoties ievērot noteikumus. Viņš arī atzīmēja, ka ASV palīdzība šiem pilsoņiem būtu ļoti svarīga, gluži tāpat kā jebkādu neparedzētu seku mazināšana. Viņš norādīja, ka ES Maksājumu kontu direktīva⁴ aizliedz diskrimināciju.

Cristina Maestre atzīmēja, cik svarīgi ir sniegt informāciju tiem ES rezidentiem, kuriem ar *FATCA* tiek noteikti pienākumi, kā arī iegūt NMIN un padarīt atteikšanos no pilsonības daudz vieglāku un lētāku. Viņa uzdeva arī jautājumu par metodēm, ar kurām ASV pusei būtu politiski jārisina ar *FATCA* saistītās problēmas, un par to, vai būtu iespējams integrēt *FATCA* un *CRS*.

Ulrike Müller uzsvēra Eiropas atbalstu nodokļu piemērošanai atkarībā no dzīvesvietas, vienlaikus uzsverot, ka izprot ASV vēlmi piemērot nodokļus saviem pilsoņiem ārvalstīs. Viņa atzīmēja, ka ASV ir jārod risinājumi, kas pārlietu neapgrūtinātu ES dzīvojošos ASV pilsoņus ar nesamērīgu slogu pienākumu izpildes procesā. Uzticības tālrunis šo jautājumu risināšanai varētu būt solis uz priekšu. Viņa arī interesējās par Zaļās grāmatas priekšlikumu pieņemšanas iespējām Kongresā.

Alexander Bernhuber uzdeva jautājumu par iespējamajiem tiesību aktu labojumiem, ja tādi ir, pieņemšanas un ieviešanas termiņiem, kā arī par to, vai administratīvie pasākumi būtu pareizais ceļš.

Sarunu partneri atbildēja, ka politiskās gribas veidošana Kapitolijā attiecībā uz šo jautājumu ir sarežģīta, jo ārvalstīs nav vēlšanu apgabalu, savukārt tādas delegācijas kā PETI komitejas delegācija ir visefektīvākais veids, kā panākt šādas politiskās gribas rašanos. Jebkurā gadījumā

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/92/ES (2014. gada 23. jūlijs) par maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām (OV L 257, 28.8.2014., 214. lpp.).

ir lietderīgi vērsties pie pārstāvjiem un uzsvērt, ka vienkāršie pilsoņi *FATCA* dēļ saskaras ar grūtībām. Viņi piekrita, ka administratīvais slogs var būt liels, cita starpā saistībā ar NMIN iegūšanu. Tādu jaunu nepilnību radīšanas iespējamība, ko varēs ļaunprātīgi izmantot, arī apgrūtina pašreizējās sistēmas pielāgošanu. Viņi piekrita, ka nesenie konsulāro pakalpojumu samazinājumi ir būtiska problēma, kas nākotnē būs jāizskata. Attiecībā uz savstarpību sarunu partneri atzīmēja, ka ASV nav ratificējusi Protokolu, ar kuru groza Konvenciju par savstarpēju administratīvo palīdzību nodokļu lietās, un tāpēc datu apmaiņa galvenokārt notiek, izmantojot divpusējus nolīgumus ar atsevišķām valstīm. Tādēļ *FACTA* un *CRS* integrācija būtu sarežģīta. ASV puse atklāti atzina, ka *FATCA* nav īpaši svarīgs darba kārtības punkts, jo tas skar tikai dažus pilsoņus ārvalstīs. Tādēļ nekādus terminus nevar minēt, taču ir skaidrs, ka šie jautājumi noteikti netiks risināti tuvāko sešu mēnešu laikā. Ārvalstīs dzīvojošo ASV vēlētāju daudzveidība ļoti apgrūtina atbalsta veidošanu, taču delegācijas, piemēram, PETI delegācija, ir visefektīvākais veids, kā dot papildu impulsu un veicināt pārmaiņas. Zaļās grāmatas priekšlikumi ir svarīgs politiskās nostājas paziņojums, taču Kongresā šādi priekšlikumi netiek pieņemti regulāri. Nodokļu deklarācijas vienkāršošana arī varētu palīdzēt, un tiek īstenoti centieni to panākt. Sarunu partneri piekrita, ka datu trūkums rada problēmas politikas veidošanas procesā. Viņi piekrita, ka saziņa starp abām pusēm ir vēlama, un tajā ir jāiesaista arī visas dažādās politiskās aprindas.

Plkst. 14.15–14.45

Tikšanās ar pārstāvi Eric SWALWELL

Kongresa pārstāvis *Eric Swalwell* sasveicinājās ar locekļiem un atzīmēja, ka šī vizīte norisinās vētrainā ASV politikas laikā, Ukrainas karam turpinoties un ASV pusei atgūstoties no pēcvēlēšanu vardarbības. Viņš atzīmēja, ka globalizācijas rezultātā ASV pilsoņu aktīvi ir izkļiedēti visā pasaulē. Lai gan *FATCA* tika pieņemts, lai apkarotu krāpniecisku rīcību, ASV puse izprot, ka tā ievērošana negatīvi ietekmē vienkāršos, likumpaklausīgos ASV pilsoņus. Digitālo tehnoloģiju un mākslīgā intelekta attīstībai nākotnē būtu jāatvieglo gan legālo, gan nelegālo aktīvu uzskaitē, un tiek īstenoti centieni novērst *FATCA* trūkumus.

Yana Toom uzsvēra, ka ES pusei trūkst izpratnes par to, ka nav datu par *FATCA* ietekmi. Viņa arī norādīja, ka *FATCA* ir pretrunā VDAR garam (nevis burtam, jo starpvaldību nolīgumi tika parakstīti pirms VDAR stāšanās spēkā un tāpēc tiem nav jāatbilst attiecīgajām prasībām). Savstarpība arī ir problēma, jo datu apmaiņa ES pusei ir nesamērīga. Viņa interesējās par konsulārās palīdzības trūkumu nodokļu jautājumos.

Marc Angel informēja Kongresa pārstāvi par grūtībām, ar kurām saskaras "nejausie amerikāņi", un jautāja, vai varētu būt kādi atvieglojumi labticīgiem nerezidentiem. Viņš arī jautāja, vai *CRS*, kuram ASV nav pievienojusies, un *FATCA* varētu kaut kā iekļaut vienotā regulējumā.

Ulrike Müller uzsvēra nepieciešamību orientēties uz rezultātiem un uzdeva jautājumu par politiskajām domstarpībām šajā jautājumā, kā arī par to, vai ir izredzes pieņemt Zaļās grāmatas priekšlikumus attiecībā uz *FATCA*. Viņa uzsvēra, ka *FATCA* noteikumu skartajām personām konsulārie pakalpojumi nodokļu jomā būtu ļoti svarīgi.

Cristina Maestre izteica šaubas par to, vai ASV pusei izdosies panākt pietiekamu politisko gribu, lai veiktu nepieciešamos *FATCA* noteikumu pielāgojumus, ņemot vērā, ka nodokļi ir politiski jutīgs jautājums. Viņa interesējās par to, kādi būtu citi veidi, kā palīdzēt pilsoņiem, kuri *FATCA* dēļ ir saskārušies ar grūtībām. Viņa norādīja uz nesamērīgi lielajiem sodiem

vienkāršajiem iedzīvotājiem, uz viņu grūtībām saņemt bankas pakalpojumus un pat NMIN. Viņa uzsvēra, ka ir ļoti svarīgi, kā šīs problēmas tiek atspoguļotas publiskajā telpā, lai viestu skaidrību par to, ka centieni uzlabot *FATCA* noteikumus nav saistīti ar nodomiem piesegt nodokļu nemaksātājus un personas, kas izvairās no nodokļu maksāšanas.

Kongresa pārstāvis *Eric Swalwell* pieņēma zināšanai apsvērumus par *FATCA* paredzēto ziņojumu ietvaros no ES nosūtīto datu nesamērīgumu. Viņš norādīja, ka savā likumdošanas darbā Kongresā viņš cenšas īstenot atbrīvojumu no *FATCA* ASV pilsoņiem, kuri patiesi ir ārvalstu rezidenti. Tas būtu labāk nekā atteikšanās no pilsonības, un tas būtu piemērots kompromiss. Ziņošana par šādiem rezidentiem nebūtu arī finanšu iestāžu pienākums. Viņš atzīmēja, ka pašlaik notiek debates par privātuma jautājumiem saistībā ar iespējamu tiesību aktu, kas varētu būt līdzīgs VДАР, un, ja par to notiks balsošana, tajā izdarītie grozījumi varētu sniegt iespēju atrisināt *FATCA* radītās problēmas saistībā ar datiem. Tomēr viņš uzsvēra, ka spēkā esošus tiesību aktus ir aizvien grūtāk grozīt. Šajā konkrētajā gadījumā vērsšanās pret *FATCA* noteikumiem varētu būtiski kaitēt ASV politiķiem, jo to var izmantot nepamatotiem ziņojumiem par politiķu mēģinājumiem piesegt nodokļu nemaksātājus un personas, kas izvairās no nodokļu maksāšanas. Tādēļ panākt vairākumu šādā jautājumā būs sarežģīti. Viņš ļoti atbalstīja ideju par konsulārā personāla nodrošināšanu, kas palīdzētu nodokļu jautājumos. Viņš uzsvēra, ka Eiropas Parlamenta delegācijas vizīte saistībā ar šo jautājumu ir ļoti efektīvs veids, kā *FATCA* radītās problēmas iekļaut darba kārtībā. Viņš aicināja ES diplomātus arī ietekmēt Kongresa locekļus.

Plkst. 15.00–15.30

Tikšanās ar Pārstāvju palātas Nodokļu komitejas priekšsēdētāju, Pārstāvju palātas un Senāta Apvienotās nodokļu komitejas priekšsēdētāju, pārstāvi Richard NEAL

Priekšsēdētājs *Richard Neal* apsveicinājās ar locekļiem un sniedza ieskatu ASV politiskajā situācijā pēc vardarbības Kapitolijā pēc vēlēšanām un veiktajās izmeklēšanas darbībās un tiesas procesos. Viņš arī izteica savu viedokli par vispārīgākiem jautājumiem, piemēram, par Krievijas agresiju pret Ukrainu, iekšpolitiskajām domstarpībām ASV par dažādiem jautājumiem un par gaidāmajām ASV Kongresa vidustermiņa vēlēšanām. Priekšsēdētājs *Richard Neal* arī paskaidroja Pārstāvju palātas un Senāta Apvienotās nodokļu komitejas un Pārstāvju palātas Nodokļu komitejas lomu. Viņš jautāja, kuras *FATCA* radītās problēmas motivēja PETI delegāciju doties šajā braucienā.

Yana Toom atkārtoti akcentēja problēmas, ar kurām saskaras vienkāršie pilsoņi, kuriem ir nenozīmīga saikne ar ASV un kuri dzīvo ES, piemēram, liegta piekļuve banku pakalpojumiem, grūtības un izmaksas, cenšoties ievērot *FATCA* noteikumus, kā arī administratīvas grūtības iegūt NMIN, palīdzības trūkums konsulātos un samērīguma jautājumi.

Marc Angel priekšsēdētājam apliecināja, ka delegācija nebūt nevēlas piesegt nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, bet gan novērst vienkāršo pilsoņu problēmas. Viņš jautāja, vai pietiks politiskās gribas pieņemt dažus *FATCA* labojumus.

Priekšsēdētājs *Richard Neal* apņēmas godprātīgi izskatīt šos jautājumus un atbalstīt visus administratīvos centienus mazināt *FATCA* radītās problēmas. Norādot uz ārkārtīgi niecīgo vairākumu Kongresā, viņš uzsvēra izaicinājumus, ar kuriem pašreizējā politiskajā situācijā nākas saskarties saistībā ar jebkuru likumdošanas iniciatīvu.

Plkst. 16.00–16.30

Tikšanās ar Nodokļu komitejas Veselības apakškomitejas priekšsēdētāju, Pārstāvju palātas un Senāta Apvienotās nodokļu komitejas locekli, pārstāvi *Lloyd DOGGETT*

Pārstāvis *Lloyd Doggett* informēja locekļus, ka vēl pavisam nesen nav zinājis par "nejaušo amerikāņu" problēmām un ka ir ļoti aktīvi cīnījies pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Viņš arī informēja locekļus, ka ir nosūtījis vēstuli ASV Valsts kases sekretārei *Janet Yellen* un ir izstrādājis likumprojektu, kura mērķis ir risināt ar *FATCA* saistītās problēmas. Vizītes laikā atbilde uz vēstuli vēl nebija saņemta.

Yana Toom jautāja par likumdošanas procedūru un par izredzēm to sekmīgi pabeigt un panākt nepieciešamos *FATCA* labojumus. Viņa arī vaicāja, kā veidot komunikāciju par šo jautājumu. Viņa arī aktualizēja jautājumu par savstarpību datu sniegšanu.

Marc Angel atzīmēja, ka Kongresa pārstāvja *Lloyd Doggett* vēstulē sekretārei *Janet Yellen* ir sniegta ļoti laba "nejaušo amerikāņu" definīcija, vienlaikus uzsverot grūtības iegūt NMIN. Viņš atzīmēja, ka Kongresa pārstāvis *Lloyd Doggett* ir pazīstams kā cīnītājs pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, un tas ļauj viņam uzticēties.

Kongresa pārstāvis *Lloyd Doggett* atbildēja, ka 2022. gada beigās tiks pieņemts tiesību akts par nodokļiem, kas jāiesniedz, lai paplašinātu dažus noteikumus. Tādējādi tiktu sniegta iespēja, taču nav iespējams garantēt sekmīgu rezultātu. Tieši tad varētu ierosināt *Lloyd Doggett* likumprojektu. Likumprojekta pieņemšana neatrisinātu šo problēmu, bet drīzāk pilnvarotu *IRS* izstrādāt jaunus noteikumus. Tam savukārt varētu būt nepieciešams laiks. Runājot par komunikāciju, Kongresa loceklis *Doggett* atzīmēja, ka plašāk būtu jāatspoguļo piemēri, kā vienkāršiem cilvēkiem rodas problēmas saistībā ar *FATCA*, tostarp presē. Attiecībā uz savstarpību viņš informēja locekļus, ka tiek īstenoti centieni, lai starp ES un ASV notiktu salīdzināma līmeņa datu apmaiņa.

Plkst. 10.00–11.00

Tikšanās ASV Valsts kasē ar Nodokļu politikas biroja sekretāra vietnieku starptautisko nodokļu jautājumos *José MURILLO*

José Murillo norādīja, ka Nodokļu politikas birojs ir labi informēts par pastāvīgajām problēmām, ar ko saskaras ES iedzīvotāji, kuriem ir saikne ar ASV, ievērojot *FATCA* noteikumus, kā arī par augsto subjektīvo risku, ko rada dažas finanšu iestādes ASV, kuras tiek uzskatītas par atbilstošām *FATCA* noteikumiem. Viņš atzīmēja, ka Nodokļu politikas birojs pastāvīgi ir bijis iesaistīts diskusijās par šiem jautājumiem ar dažādām ieinteresētajām personām, un ir izvērtējis, vai varētu izstrādāt mērķtiecīgus norādījumus, kas nodrošinātu līdzsvaru starp *FATCA* noteikumu ievērošanas uzlabošanu starptautiskā mērogā un cīņu pret nodokļu apiešanu, vienlaikus nodrošinot, ka tiek saglabāta piekļuve banku pakalpojumiem. Viņš norādīja uz pašreizējo dialogu ar Eiropas Komisiju un iepazīstināja locekļus ar Zaļās grāmatas priekšlikumiem, kas palīdzētu risināt galvenās problēmas, ar kurām joprojām saskaras ES iedzīvotāji, kuriem ir saikne ar ASV, ievērojot *FATCA* noteikumus, vienlaikus atzīmējot, ka šādi priekšlikumi būs jāpieņem Kongresam.

Yana Toom jautāja par neskaidrību saistībā ar Zaļās grāmatas priekšlikumu pieņemšanu, ņemot vērā politisko šķelšanos Kongresā un pārliecinoša demokrātiskā vairākuma trūkumu, un par to, vai administratīvie pasākumi nebūtu ātrāks veids, kā risināt dažas minētās problēmas.

Marc Angel atkārtoti uzsvēra, ka PETI delegācijas mērķis nav pārstāvēt finansiāli labi nodrošinātu personu intereses, bet gan uzsvērt to vidusmēra iedzīvotāju nožēlojamo stāvokli, kuriem dažos gadījumos tiek liegti banku pakalpojumi, jo bankas nevēlas uzņemties risku, ka tām varētu būt noteikumiem neatbilstoši klienti, kuru dēļ bankām var nākties maksāt ievērojamus naudas sodus.

Ulrike Müller jautāja, vai ir skaidri dati par to cilvēku skaitu ES, uz kuriem attiecas *FATCA*, un par *FATCA* sniegtajiem ieņēmumiem ASV Valsts kasei.

José Murillo sniedza atbildi, atzīstot grūtības Kongresā pieņemt Zaļās grāmatas priekšlikumus attiecībā uz *FATCA* noteikumu ievērošanu, un apliecināja locekļiem, ka Valsts kase pašlaik risina sarunas ar *IRS* par administratīvu risinājumu meklēšanu dažām problēmām. Viņš arī atzina, ka ir lietderīgi sniegt norādījumus par atbilstību *FATCA* noteikumiem. Viņš arī atzīmēja, ka ir grūti iegūt konkrētus datus par *FATCA* neatkarīgi no tā, vai runa ir par papildu ieņēmumiem vai to pilsoņu skaitu, uz kuriem attiecas *FATCA*, vienlaikus atzīmējot, ka *FATCA* veicina augstu nodokļu saistību izpildes līmeni. Viņš arī apliecināja locekļiem, ka ASV puse nav ieinteresēta ieviest nesamērīgi stingrus pasākumus par netīši pieļautām kļūdām vai to, ka pilsoņiem nav NMIN, bet gan uzlabot atbilstību noteikumiem kopumā.

Plkst. 15.00–16.00

Tikšanās ar Iekšējo ieņēmumu dienesta Pakalpojumu un izpildes komisāra vietnieku Doug O'DONNELL

Doug O'Donnell atzīmēja, ka *IRS* ir informēts par daudzajām problēmām, ko *FATCA* piemērošana var radīt ES rezidentiem, kuriem ir saikne ar ASV. Viņš arī atzina, ka *FATCA* piemērošanas sākumā problēmas bija ievērojami nopietnākas, nekā iepriekš paredzēts, un ka to neparedzētās negatīvās sekas tika novērtētas pārāk zemu. *FATCA* piemērošana ir tikusi detalizēti apspriesta ar ES partnervalstīm. *IRS* arī sadarbojās ar Valsts departamentu un Valsts kasi, lai rastu risinājumus, kā racionalizēt un vienkāršot ziņošanu saskaņā ar *FATCA*.

Yana Toom uzsvēra, ka, piemērojot *FATCA* un ar to saistītos ziņošanas pienākumus, faktiski rodas situācija, kurā bankas ES var būt atbildīgas par savu klientu kļūdām, un tādēļ bankas atturas apkalpot klientus, kuriem ir saikne ar ASV. Viņa atzīmēja, ka iedzīvotāji, kuriem ir liegti banku pakalpojumi, ir iesnieguši vairākus lūgumrakstus. Viņa arī norādīja, ka *FATCA* neatbilstu VDAR noteikumiem, ja šī regula uz to attiektos, un tajā paredzētā datu apmaiņa ir nesamērīga. Viņa uzdeva jautājumu par savstarpību šajā saistībā. Viņa uzdeva jautājumu par veicamajiem administratīvajiem pielāgojumiem. Viņa arī izvirzīja jautājumu par nodokļu atašējiem ASV vēstniecībās un konsulātos. Viņa uzsvēra, ka ES nevar būt tā, kas sniedz atbilstības informāciju par *FATCA*, šai informācijai ir jānāk no ASV.

Ulrike Müller jautāja, vai ir dati par to, cik daudz pilsoņu *FATCA* dēļ atteicās no ASV pilsonības, vai par to, cik daudz ASV pilsoņu dzīvo ārvalstīs, konkrētāk, ES. Viņa arī uzdeva jautājumu par administratīvajiem atvieglojumiem, ko varētu veikt no ASV puses. Viņa uzdeva jautājumu par *IRS* palīdzības programmu. Viņa arī vaicāja, vai ir iespējams vienkāršot NMIN iegūšanas procesu. Viņa jautāja, kurus priekšlikumus būtu iespējams ieviest tuvākajā laikā. Viņa uzsvēra, ka ārvalstu finanšu iestāžu vietējo filiāļu līmenī zināšanas par atbilstības prasībām var būt nepilnīgas. Viņa puda atbalstu Zaļās grāmatas priekšlikumiem un nodokļu atašēju amatu atjaunošanai ASV vēstniecībās/konsulātos. Viņa jautāja, vai kādai ārvalstu finanšu iestādei ir piemērots 30 % nodokļa ieturējums.

Kosma Zlotowski uzsvēra politiskās pārstāvības trūkumu ASV pilsoņiem, kas ir ES rezidenti, vienlaikus atzīstot, ka atkarībā no ES dalībvalsts šādu pilsoņu skaits ievērojami atšķiras. Tādēļ politiskās pārstāvības trūkuma dēļ viņiem ir grūti paust savu viedokli ASV augstākajām iestādēm. Viņš jautāja, vai tādi priekšlikumi kā robežvērtību paaugstināšana vai citi administratīvi pasākumi varētu būt veids, kā mazināt šādu pilsoņu problēmas.

Alexander Bernhuber jautāja, vai ir kādi dati par to pilsoņu skaitu, kas iesniedz nodokļu deklarācijas no ārvalstīm, un uzsvēra nepieciešamību novērst grūtības, ar kurām saskaras vienkāršie pilsoņi, ievērojot *FATCA* noteikumus.

Mario Furore jautāja, vai *IRS* ir ieinteresēts atjaunot nodokļu atašeju amatus ASV vēstniecībās/konsulātos, un kādi bija to atcelšanas iemesli.

Komisāra vietnieks *Doug O'Donnell* atbildēja, ka nav datu par to cilvēku skaitu, kuri *FATCA* dēļ ir atteikušies no ASV pilsonības, un nav arī datu par ārvalstīs dzīvojošo ASV pilsoņu skaitu. Attiecībā uz savstarpību komisāra vietnieks apliecināja gatavību sadarbībai ar ES, bet atzīmēja, ka starpvaldību nolīgumi ietilpst Valsts kases kompetencē. Viņš atzīmēja, ka ir grūti izprast problēmas, ar kurām saskaras personas ar zemiem ienākumiem, kurām ir saikne ar ASV, jo *FATCA* ir noteiktas robežvērtības, kas paredzētas, lai izslēgtu šādas personas no ziņošanas pienākuma. Viņš atzina, ka ir ļoti slikti, ja bankas patiesi liedz šādām personām banku pakalpojumus. Viņš atzīmēja privātpersonām noteikto ziņošanas robežvērtību, kas ir ekvivalents 50 000 USD individuāliem ASV dzīvojošiem ārvalstu finanšu iestāžu kontu turētājiem, 200 000 USD ārvalstīs dzīvojošiem kontu turētājiem un 400 000 USD ārvalstīs dzīvojošiem pāriem. Viņš norādīja, ka *IRS* pašlaik vāc informāciju par to personu skaitu, uz kurām attiecas *FATCA* un kuriem ir problēmas ar finanšu iestādēm. *IRS* nav ieinteresēta ietekmēt to ārvalstu finanšu iestāžu uzņēmējdarbību, kas strādā ar pilsoņiem, kuriem ir saikne ar ASV, ja šiem pilsoņiem ir grūtības iegūt NMIN. "Nejaušajiem amerikāņiem" un dubultpilsoņiem bija paredzēta *IRS* programma atbilstības veicināšanai, kas ietvēra atteikšanos no pilsonības. Tā netika plaši izmantota. *IRS* palīdzības programma paredz, ka persona ziņo un iesniedz informāciju vienkāršotā veidā, kā arī atteikšanos no pilsonības. Viņš arī atzinīgi vērtēja tiesību aktu priekšlikumus, kuru mērķis ir atrisināt *FATCA* jautājumus, vienlaikus atzīmējot, ka to pieņemšana Kongresā ir politisks izaicinājums. Tomēr viņš apliecināja locekļiem, ka *IRS* ir labi zināmas problēmas, ko rada *FATCA* piemērošana vienkāršajiem pilsoņiem. *Doug O'Donnell* atbildēja, ka *IRS* rīcībā ir dati par to, cik pilsoņu ir iesnieguši informāciju, lai izpildītu *FATCA* prasības, taču problēma slēpjas tajā, ka nav zināms, cik pilsoņiem tas būtu bijis jā dara, un tādējādi nav iespējas salīdzināt skaitļus. Šī iemesla dēļ *FATCA* ir vērtīgs rīks. Ziņošanas prasību robežvērtības saskaņā ar *FATCA* ir šādas: 50 000 USD individuāliem ASV dzīvojošiem ārvalstu finanšu iestāžu kontu turētājiem, 200 000 USD ārvalstīs dzīvojošiem kontu turētājiem un 400 000 USD ārvalstīs dzīvojošiem pāriem. *IRS* un Valsts kase arī piedalās sarunās, lai izskatītu iespējamās ar *FATCA* saistītās izmaiņas. *IRS* paziņoja ārvalstu finanšu iestādēm, ka tā nolūks nav sodīt ārvalstu finanšu iestādes, kas ir iekļautas *FATCA* prasībām atbilstošo ārvalstu finanšu iestāžu sarakstā, jo neatbilstības gadījumā šīm ārvalstu finanšu iestādēm nepiemēro 30 % nodokļa ieturējumu no ASV aktīviem. Tas attiecas uz sarakstā neiekļautajām ārvalstu finanšu iestādēm. Viņš uzsvēra, ka *IRS* mērķis nav izslēgt ārvalstu finanšu iestādes no minētā saraksta, jo ziņošanas procesā ir pieļautas kļūdas saistībā ar NMIN utt. Viņaprāt, ja ārvalstu finanšu iestādes nodrošinātu atbilstību, iespējams, tām tiktu apliecināts, ka tās netiks izslēgtas no saraksta par godīgiem ziņojumiem par klienta kļūdām. Tas uzlabotu situāciju banku pakalpojumu sniegšanas jomā. Viņš atzīmēja, ka nevienai sarakstā esošajai ārvalstu finanšu iestādei netika piemērots 30 % nodokļa ieturējums, savukārt mazās un

reģionālās bankas parasti ir atbrīvotas no dažiem *FATCA* paredzētajiem ziņošanas pienākumiem vai arī uz tām attiecas vienkāršotas ziņošanas prasības. Viņš uzsvēra, ka *IRS* meklē risinājumus *FATCA* radītajām problēmām. Viņš arī apņēmas turpināt izskatīt administratīvos pasākumus, ko varētu īstenot nolūkā mazināt problēmas. Attiecībā uz konsulārajiem pakalpojumiem nodokļu jomā viņš atzīmēja, ka to atcelšana bija saistīta ar resursu trūkumu un dažādu pakalpojumu sniegšanas iespēju nelīdzsvarotību konsulātos. Plāns paredzēja palielināt palīdzības sniegšanu pa tālruni un tiešsaistē. Viņš apņēmas apzināt šo pakalpojumu uzlabojumus, bet uzsvēra, ka ASV puse vairs neplāno konsulārajos dienestos atjaunot nodokļu konsultāciju birojus. Ir pieejama tālruņa līnija, kas nav bezmaksas un ne tuvu nespēj apkalpot visas personas, un tādēļ *IRS* dara visu iespējamo, lai to uzlabotu.

ASV kolēģi ASV Kongresā apliecināja Eiropas Parlamenta delegācijai Vašingtonā, ka tiek īstenoti centieni novērst netaisnības, ko *FATCA* rada ASV pilsoņiem un ES un ASV dubultpilsoņiem, kuri dzīvo un strādā ES, kā arī "nejausajiem amerikāņiem", kuri ir dzimuši ASV vai ārvalstīs vecākiem ar ASV pilsonību, bet kuriem nav citas saiknes ar šo valsti. Tomēr ASV kolēģi uzsvēra arī sarežģīto politisko kontekstu ASV, kas apgrūtina progresu šī jautājuma risināšanā. Delegācija vairākās sanāksmēs tikās ar ieinteresētajām personām, ekspertiem šajā jautājumā, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, ASV likumdevējiem un ASV valdības amatpersonām, lai risinātu jautājumu par ASV pilsoņu, kas ir ES rezidenti, dubultpilsoņu un "nejauso amerikāņu" nožēlojamo stāvokli. Skarto personu pārstāvji uzsvēra problēmu nopietnību neatkarīgi no tā, vai tās ir finansiālas sankcijas vai noraidījums no ES finanšu iestāžu puses (kuras noteikumu neievērošanas gadījumā arī ir pakļautas šādām sankcijām), ievērojamo birokrātiju, konsulārās palīdzības trūkumu un politiskās pārstāvības trūkumu. Daži no skarto personu pārstāvjiem atbalsta atteikšanos no ASV pilsonības kā vienīgo dzīvotspējīgo risinājumu, taču pat tas ir dārgs un sarežģīts process.

Sanāksmju laikā PETI delegācija uzsvēra, ka tā nekādā gadījumā neatbalsta izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu no ASV pilsoņu puses vai ar ES finanšu iestāžu starpniecību veiktu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un aktīvu nedeklarēšanu, bet tās mērķis ir paust to vienkāršo iedzīvotāju ar zemiem un vidējiem ienākumiem bažas, kuri saskaras ar daudziem šķēršļiem piekļuvē banku pakalpojumiem ārvalstīs, kā arī uzsvērt tūlītēju nepieciešamību risināt šo problēmu.

Locekļi iepazinās ar tiesību akta projektu, kura mērķis ir novērst *FATCA* neparedzēto ietekmi, un ar vēstuli Valsts kases sekretārei *Janet Yellen*, kurā uzsvērtā nepieciešamība labot *FATCA* noteikumus. ASV pārstāvji izteica atzinību delegācijai, jo, viņuprāt, ir ļoti nepieciešams Kapitoliņā palielināt izpratni par šo jautājumu, un delegācijas, piemēram, PETI komitejas delegācija, ir labākais veids, kā to panākt.

FATCA regulējuma slazdā pašlaik ir lielākā daļa pastāvīgo, labticīgo Eiropas rezidentu, kuriem ir ASV pilsonība vai dubultpilsonība, un "nejauso amerikāņu", apgrūtinot viņus ar pārmērīgi sarežģītu birokrātiju, lai panāktu atbilstību. Tāpēc finanšu iestādes, baidoties no nodokļa ieturējumiem no saviem ASV aktīviem vismazākajā neatbilstības gadījumā, atsakās sniegt pakalpojumus šiem pilsoņiem, tostarp atvērt pamata maksājumu kontus, kas ir ES tiesību aktos nostiprinātas tiesības.

Turklāt, neraugoties uz šā represīvā instrumenta acīmredzamajām nepilnībām, kas rada papildu zaudējumus, nav datu par to, vai *FATCA* ir uzlabojis ASV nodokļu iekasēšanu, un tāpēc nav arī datu par tā efektivitāti cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas vai nodokļu apiešanas ierobežošanā. Nav datu pat par ASV pilsoņu-nerezidentu skaitu. Aplēses par šādu iedzīvotāju skaitu svārstās no sešiem līdz deviņiem miljoniem.

Ir nepieciešams ieviest vajadzīgās administratīvās izmaiņas *FATCA* piemērošanā un uzlabot tajā paredzēto informācijas apmaiņu, jo nepastāv savstarpība ar ES. Jāatzīmē arī, ka *FATCA*

mērķis, proti, noteikt ziņošanas prasības nerezidentiem, ir uz pilsonību balstīta nodokļu iekasēšanas modeļa rezultāts (pretstatā uz dzīvesvietu balstītam modelim), kas darbojas tikai ASV un Eritrejā. Tā kā persona kļūst par ASV pilsoni cita starpā tāpēc, ka ir dzimusi ASV, rodas vesela personu grupa, kurai ir tikai ierobežota saikne ar ASV un kurai ir ārkārtīgi grūti iegūt nodokļu maksātāja identifikācijas numuru, kas nepieciešams, lai ievērotu *FATCA* noteikumus. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc ārvalstu bankas neapkalpo ASV pilsoņus-nerezidentus.

Likumdevējiem abās Atlantijas okeāna pusēs ir jāturpina smagi strādāt, lai nodrošinātu, ka tiek novērsta *FATCA* neparedzētā ietekme un papildu kaitējums.

Ieteikumi

Eiropas Parlaments kopumā un īpaši Līgumrakstu komiteja pilnībā atzīst Savienības kompetenču ierobežojumus, kas saskaņā ar kompetenču piešķiršanas principu nosaka, ka Savienībai jārikojas to kompetenču robežās, ko tai Līgumos piešķirušas dalībvalstis, lai sasniegtu Līgumos noteiktos mērķus.

Pēc šā faktu konstatēšanas brauciena kompetentajām iestādēm tiek sniegti šādi ieteikumi:

1. nodrošināt, ka gan ASV pilsoņiem, gan finanšu iestādēm tiek sniegta pienācīga, bezmaksas un visaptveroša informācija par atbilstību *FATCA* noteikumiem;
2. atļaut ES pilsoņiem, uz kuriem attiecas *FATCA* ziņošanas pienākums, izmantot vienkāršotas ziņošanas iespēju vai tikt pilnībā atbrīvotiem no šī pienākuma, ja viņi labticīgi un ilgstoši ir ES rezidenti;
3. nodrošināt, ka tiek novērsta netaisnība saistībā ar *FATCA*, jo īpaši gadījumos, kad tā izraisa finansiālas sankcijas, ar ko saskaras ES un ASV dubultpilsoņi, kuri dzīvo un strādā ES, kā arī “nejausie amerikāņi”;
4. sniegt palīdzību ES pilsoņiem un finanšu iestādēm nodokļu saistību izpildes jomā, cita starpā atjaunojot nodokļu atašeju amatus ASV vēstniecībās un konsulātos un uzlabojot palīdzības tālruņu un tiešsaistes resursu pieejamību;
5. nodrošināt, ka dalībvalstis saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 216. pantu pilnvaro Komisiju risināt sarunas ar ASV par kopīgu nolīgumu par *FATCA*, kas aizstātu pašreiz spēkā esošos divpusējos starpvaldību nolīgumus, aizsargāt Eiropas autonomiju un nodrošināt pilnīgu savstarpību un atbilstību ES tiesību aktiem, jo īpaši VDAR;
6. sadarboties ar ASV, lai nodrošinātu vienkāršu un pieejamu veidu, kā atteikties no ASV pilsonības tām personām, kuras vēlas to darīt;
7. nodrošināt, lai ASV pilsoņi, kuri nekad nav strādājuši ASV un pieaugušā vecumā nav dzīvojuši ASV, tiktu pilnībā atbrīvoti no *FATCA* ziņošanas pienākuma;
8. nodrošināt, ka tiek izpildīta Maksājumu kontu direktīva, saskaņā ar kuru visiem ES iedzīvotājiem ir tiesības uz maksājumu kontu ar pamatfunkcijām;
9. saskaņot ES rīcību, lai panāktu vienkāršotas prasības ES pilsoņiem un finanšu iestādēm attiecībā uz atbilstību *FATCA* noteikumiem;
10. aicināt ASV regulāri izdot norādījumus par atbilstību *FATCA* noteikumiem ASV pilsoņiem un finanšu iestādēm;
11. izveidot ES un ASV darba grupu jautājumos, kas saistīti ar atbilstību *FATCA* noteikumiem;
12. nodrošināt, ka attiecīgos gadījumos tiek ievēroti attiecīgie ES noteikumi par datu aizsardzības pasākumiem.

Attiecībā uz lūgumrakstiem Nr. 1088/2016, Nr. 1470/2020, Nr. 0323/2021 un Nr. 0394/2021 Lūgumrakstu komiteja sniedz šādu ieteikumu:

Iepriekš minētajiem lūgumrakstiem jāpaliek atvērtiem; gaidot turpmākus pavērsienus, vēlāk tiks pieņemti lēmumi par to, kā tālāk rīkoties ar šiem lūgumrakstiem.

INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	22.03.2023
Galīgais balsojums	+: 27 -: 0 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Andris Ameriks, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Francesca Donato, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Alexis Georgoulis, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Ana Miranda, Dolors Montserrat, Emil Radev, Sira Rego, Frédérique Ries, Massimiliano Smeriglio, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Mario Furore, Sylvie Guillaume, Maite Pagazaurtundúa, Cristian Terheş
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Estrella Durá Ferrandis, Bogdan Rzońca

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

27	+
ECR	Bogdan Rzońca, Cristian Terheş, Kosma Złotowski
NI	Francesca Donato, Mario Furore, Tatjana Ždanoka
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev
Renew	Vlad Gheorghe, Maite Pagazaurtundúa, Frédérique Ries, Michal Wiezik
S&D	Andris Ameriks, Estrella Durá Ferrandis, Sylvie Guillaume, Cristina Maestre Martín De Almagro, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Ana Miranda

0	-
----------	----------

0	0
----------	----------

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas